SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 164. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 28, 1991. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 28-го СЕРПНЯ 1991 Ч. 164. РІК XCVIII.

АКТ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Виходячи із смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною у зв'язку з державним переворотом в СРСР 19-го серпня 1991 року.

— продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні,

— виходячи з права нації на самовизначення, передбаченого статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами та

— здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України, Верховна Рада урочисто

ПРОГОЛОШУЄ

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ та створення самостійної української держави — УКРАЇНИ.

Територія України є неподільною і недоторканою.

Віднині на території України мають чинність виключно Конституція і закони України.

Цей акт набуває чинности з моменту його схвалення.

Верховна Рада України

24-го серпня 1991 року.

У ЛЬВОВІ СВЯТКУВАЛИ РІЧНИЦЮ ПЕРЕБРАННЯ СВ. ЮРА

Львів (С. Глутковська). — Патріярх і Кардинал Мирослав Іван Любачівський, глава Української Греко-Католицької Церкви, відправив Службу Божу в неділю, 18-го серпня, під час святкування першої річниці повернення собору св. Юра у Львові УГКЦеркві. Біля 5,000 людей заповнили собор і подвір'я.

З Митрополитом співслужили Єпископи і священики Української Греко-Католицької Церкви з України і з-за кордону.

На святкуваннях також були присутні заступник голови Львівської Обласної Ради Іван Гель і народні депутати України Ірина Калинець і Михайло Косів, а також представники Львівської Міської Ради.

Кульмінацією святкування є ряд важливих перехідних подій у відродженні Української Греко-Католицької Церкви в Україні, велике значення для якого мало повернення Митрополита Любачівського до своєї столиці, Львівської Архиєпархії, 30-го березня. У своєму слові до вірних він сказав:

„Увійшовши в храм св. Юра, обернувши картку історії нашого, вповні визнаного і злеґалізованого життя, коли незабутні та величні минулорічні події стають вже частиною нашого літопису, ми входимо у будендщину нормального церковного життя і нашої духовної відбудови. Нашим завданням є відбудувати духовний храм української людини. Ми, як Церква, ставимо собі за завдання морально лікувати цей народ, а робимо це здійсненням справжнього християнського життя".

1945 році собор було замкенено, а потім передано Російській Православній Церкві. Він був місцем, де проводився львівський лжесинод, на якому совєтський уряд зліквідував Українську Греко-Католицьку Церкву та передав до Московського патріярхату.

Собор св. Юра був збудований між 1744-1770 роками на місці, де колись стояла церква. Дзвін цієї старої церкви, який був відлитий у 1341 році і є найстаршим в Україні, залишається на дзвіниці собору. Двома най важливішими будівлями в комплексі є собор і митрополичі палати.

Відправили Панахиду за Б.Котика

Львів (С. Глутковська). — Патріярх і Кардинал Мирослав Іван Любачівський відслужив Панахиду за народного депутата України Богдана Котика, який помер 14-го серпня 1991 року у Львові в наслідок серцевої атаки. Прохання провести похорон колишнього посадника Львова надійшло від його родини, яка підтверила, що Б. Котик дійсно був греко-католиком, оскільки був хрищений за цим обрядом і завжди вважав себе в серці українцем греко-католиком.

Це вперше з 1946 року глава Української Греко-Католицької Церкви служив Панахиду за урядову особу. На похороні було присутньо близько 50,000 людей.

В останні роки свого перебування на пості посадника Б. Котик співпрацював разом з керівниками Української Греко-Католицької Церкви, допомагаючи їй отримати законне право.

Прощальне слово вигосив о. Іван Дацько, канцлер Львівської Архиєпархії.

ПЕРЕБУДОВА ЧИ ВІДБУДОВА УКРАЇНИ?

Джерзі Сити, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Коли перед вами сидить людина, завдяки якій відбувся в Києві перший з'їзд Руху, маючи приміщення в науковій установі, що її веде проф. д-р Петро Таланчук, ректор Київського Політехнічного Інституту і голова Академії Інженерних Наук в Україні, народний депутат, член Верховної Ради — то справді не знати з якої точки розпочинати розмову і яка тема у цій розмові повинна бути найважливішою.

Проф. П. Таланчук

Але наш важливий гість який прийшов до редакції в товаристві голови Товариства Українських Інженерів інж. Юрія Гончаренка, спершу пояснює причину свого приїзду до ЗСА, а нею є потреба започаткувати і пожвавити в широкому контексті діялоґ українських інженерів із ЗСА з інженерами з України і саме на запрошення цих перших він прибув на коротку гостину до ЗСА, щоб безпосередньо обговорити усі аспекти співпраці.

А вона не лише вже проходить, але повинна поширюватися в різних ділянках, що їх сьогодні вимагає переміна. Тут ми відразу входимо з нашим гостем у живу виміну думок на тему політичної ситуації в Украї-

(Закінчення на стор. 3)

РУХ ПОСТАВИВ СВОЇ ВИМОГИ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Київ. — У зв'язку із історичним засіданням Верховної Ради України в суботу, 24-го серпня, провідники Руху поставили такі вимоги до Президії ВР УССР:

1. Вихід України із СССР,
2. Створення українського війська, української служби безпеки і поліції,
3. Звільнити із постів й притягнути до кримінальної відповідальности усіх тих, які визнали Державний комітет надзвичайного стану СССР і підтримували путч,
4. Заборонити активність Комуністичної партії України і знаціоналізувати її власність,
5. Передати на власність України все, що є на її території.

Ті домагання підписали провідні члени Руху в Києві о год. 3:30 по полудні, 22-го серпня 1991 року.

Рівночасно провідники Руху закликали населення взяти участь у демонстрації перед будинком Верховної Ради в суботу, 24-го серпня.

В загальному, в Києві відчувається настрій подібний до того із 1917 року. В часі демонстрацій, на площі жовтневої революції, коли промовляли Володимир Філенко, Лариса Скорик і Сергій Одарич, поліція не лише не робила ніяких потягнень, щоб заборонити промови, але передала представникам Руху голосники, щоб промовців було чути якнайкраще і приймала усі директиви організаторів демонстрації.

УКРАЇНА В ЗАГАЛЬНОМУ ЗАСУДИЛА ПЕРЕВОРОТ

Київ (Х. Лапичак, Пресове бюро УНС). — Під час пресової конференції в четвер, 22-го серпня, у якій брали участь закордонні кореспонденти Леонід Кравчук, голова Верховної Ради України виправдувався за спізнену реакцію і засуд путчистів, які порушили основний закон СССР і при допомозі фізичної сили армії, військ міністерства внутрішніх справ і КҐБ, намагалися перебрати владу в Кремлі.

Л. Кравчук виправдувався складом Президії ВР України, до якої входять сім демократичних депутатів з усіх 28 членів. Він, мовляв, уникав провокації, яку заговірники могли використати для репресій проти республіки і проголошення в Україні вийняткового стану. „Тут не мали значення тверді слова і декларації, а першенство мала тактика. Я не є президентом і не можу видавати зобов'язуючих дикретів", — заявив Кравчук, нібито оправдуючись, що він не міг взоруватися на поведінці Боріса Єльцина, президента Російської федерації.

Голова парляменту України, заявив присутнім, що він розмовляв з Б. Єльциним телефоном кілька разів від часу бунту хунти і домашнього арешту президента М. Ґорбачова та інформував його від самого початку, що він протестуватиме проти цього неконституційного акту і ніколи не визнає самозванчий режим. У зверненні до народу по республіканській телевізії і декларації парляменту України, офіційні чинники республіки пригадували громадянам, що те, що сталося в Москві немає жодного відношення до України, і що закони видані хунтою в Кремлі не діятимуть на території УССР.

Кравчук заявив кореспондентам в четвер, 22-го серпня, що „нам немає чого спішитися з підписуванням союзного договору", бо він думає, що центр потребує тепер часу на упорядкування своїх справ у цьому переходному і тяжкому часі. Виглядало, що Кравчук підтримує в цьому Б. Єльцина, який також пропонував створення тимчасового уряду чи ради, яка дбала б про державні справи і безпеку згідно з конституційними напрямними. „Усі політичні дотеперішні напрямні потребують змін. Але я все одно вважаю, що ми повинні приспішено підписати економічні договори, щоб забезпечити населення товарами першої потреби".

Кореспонденти також довідались, що під час перевороту Кримська автономна область офіційно визнала проголошений хунтою вийнятковий стан, одним словом признала їхню „владу".

ОПРИЛЮДНЕНО СЕКРЕТНІ ВКАЗІВКИ ЦК КПСС

Київ (УНІАР). — Тут 25-го серпня опубліковано тексти секретних телеграм, розісланих Центральним Комітетом КПСС та ЦК КПУ 20-го серпня після оголошення про прихід до влади військової хунти.

У шифрованій телеграмі ч. 38/III, надісланій з Москви з ґрифом „секретно" сказано: „Першим секретарям ЦК Компартій союзних республік, рескомам, крайкомам, обкомам партії. У зв'язку з введенням надзвичайного стану в окремих місцевостях СССР просимо реґулярно інформувати ЦК КПСС про становище в реґіонах, настрої людей, про заходи, які застосовуються для наведення порядку і дисципліни, про реакцію населення на міроприємства Державного комітету надзвичайного стану в СССР".

Підпис під цією телеграмою стоїть: О. Шенін.

В іншій телеграмі, надісланій першим секретарям ЦК Компартій союзних республік, сказано: „У зв'язку із введенням надзвичайного стану вжийте заходів для участи комуністів у сприянні Державному комітетові надзвичайного стану в СССР. Про пленум ЦК та інші міроприємства повідомимо додатково". Під цією телеграмою ч. 116/Ц стоїть підпис: Секретаріят ЦК КПСС.

(Закінчення на стор. 3)

ЗАБАВА НА ОСЕЛІ ІМ. О. ОЛЬЖИЧА

Лігайтон, Па. — Тут у суботу, 31-го серпня, на оселі імені Олега Ольжича відбудеться велика забава, присвячена закінченню літнього сезону. Гратиме оркестра О. Косіва з Ню Йорку. Початок о год. 9-ій вечора. Інформації можна отримати, зателефонувавши на число (215) 377-4621.

УКРАЇНЦІ ПОЛЬЩІ ЗВЕРНУЛИСЯ ДО ПАРЛЯМЕНТУ УКРАЇНИ

Київ (УНІАР). — На адресу Верховної Ради України 25-го серпня надійшов лист з Варшави від Об'єднання Українців у Польщі. У листі зокрема сказано:

„Сповнилися мрії численних поколінь українців — український парлямент, здійснюючи волю народу, проголосив Деклярацію Незалежности України. Це є факт зламної, епохальної вагомости. У символічному акті єднає він тисячолітню історію української державности, яку народ втрачав на довгі століття і яку повертав у великих поривах XVII та XVIII віків, а також у нинішньому столітті. Це акт самовизначення народу після завершеної невдачею визвольної боротьби у 1917-1921 роках, після розподілу українських земель між сусідами, після траґедії Великого Голодомору 1932-1933 років, гетакомби Другої світової війни і веденої до останнього часу нещадної совєтизації та русифікації.

Об'єднання Українців у Польщі, вся українська громадськість вітає Деклярацію Незалежности з почуттям радости і вагомости цієї події. Є вона бо поверненням України до незалежного державного буття в умовах европейських інтеґраційних процесів. Україна, прийнявши демократичний устрій, буде суттєвим суб'єктом нового ладу у Середньо-Східній Европі. Проголошення незалежности України відкриває новий розділ у розвитку українсько-польських відносин. Об'єднання Українців у Польщі висловлюється за їх налагодженням на засадах добросудства, партнерства і пошанування суверенности кожної зі сторін. Українська громадськість може і прагне відіграти у цьому процесі ролю містка та діяти для зближення й порозуміння наших народів. Слава Україні!"

ЛАВРЕАТИ „ЧЕРВОНОЇ РУТИ" ВИСТУПЛЯТЬ У НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Небуденний концерт артистів з України, лавреатів фестивалю „Червона рута" відбудеться тут в четвер, 29-го серпня о год. 6:30 вечора в залі Українського Народного Дому, 140 Друга авеню. В програмі: „Писанка" — Оксана Савчук (сопрано) та Іван Кабацюк (цимбали), виступ співака і композитора Олега Марцинківського, який виконуватиме пісні при власному акомпаньяменті на кобзі.

Дохід з концерту призначений на видання в Києві українського дитячого журналу „Соняшник".

СВІТ ВИЗНАЄ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ РЕСПУБЛІК ПРИБАЛТИКИ

Ню Йорк. — Данія стала першою країною світу, яка оголосила про визнання Литви, Латвії і Естонії. Це відбулося в неділю, 25-го серпня, і в той же день приклад Данії наслідували Норвегія і Арґентина, а потім Ісляндія і Фінляндія. У понеділок Болгарія стала першою колишньою країною совєтського бльоку, яка визнала незалежність трьох прибалтійських республік, а потім Австрія, Румунія, Чехо-Словаччина і Японія оголосили, що готові визнати республіки Прибалтики, які перебували під совєтською окупацією від серпня 1939 року після договору про поділ світу між Сталіном і Гітлером.

У понеділок найближчі помічники президента Буша — дорадник у справах національної безпеки Брент Сковкрофт, секретар департаменту оборони Дік Чейні і заступник державного секретаря Лоренс Іґлберґер — майже в один голос сказали, що справа про визнання Литви, Латвії і Естонії Урядом З'єднаних Стейтів Америки буде розглянута найближчим часом, але кожний з них в тій чи іншій формі відзначив, що спочатку про визнання незалежности республік Прибалтики повинен оголосити Совєтський Союз. Вважають, що офіційне визнання цих республік Москвою може бути прийняте З'їздом народних депутатів, який збереться наступного понеділка. Не виключено, що президент Росії Боріс Єльцин не стане чекати понеділка і оголосить про визнання Литви, Латвії і Естонії Російською федерацією вже цього тижня.

Президент Дж. Буш перебуває під тиском деяких депутатів Конґресу, які настоюють, щоб ЗСА не відставали від інших країн і визнали незалежність трьох країн Прибалтики.

Прем'єр-міністер Канади Браєн Малруні у понеділок зустрівся з президентом ЗСА. Після тривалої розмови з Бушем канадський прем'єр сказав журналістам, що Канада встановить дипломатичні відносини з Литвою, Латвією і Естонією. „Ми вже почали процес встановлення відносин", — сказав Малруні, не вдаючись, однак, у подробиці. Президент Буш, який стояв поряд, додав: „Ми рухаємося швидко, дуже швидко в напрямі до мети, і я цілком задоволений тим, що роблять наші (ЗСА і Канада) країни. Але я хотів би побачити ще кілька карт на столі, перед тим, як буде зроблений наступний крок". Однією з 'карт', мабуть, повинно стати визнання незалежности прибалтійських республік Москвою.

У СВІТІ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Великобританії Джан Мейджор заявив, що він як тимчасовий голова ради „великої сімки" скличе, ймовірно, на четвер, 29-те серпня, засідання представників цих країн, щоб обговорити питання економічної допомоги Совєтському Союзові. Ця допомога, як висловився англійський прем'єр, повинна сприяти закріпленню політичних досягнень в країні. Разом з тим, Джан Мейджор повідомив, що головною умовою буде зменшення совєтських витрат на оборону, які залишаються на рівні 25 відсотків бюджету центрального уряду.

ПІСЛЯ ОДИНАДЦЯТИ безуспішних турів на переговорах Польщі і Совєтського Союзу щодо виведення з польської території 45.000 совєтських вояків, досягнуто нарешті, проґресу. Остаточне рішення буде підписано у вересні. Представник польського міністерства закордонних справ Єжі Сулек заявив, що успіх на переговорах — це вислід поступок совєтської сторони, позиція якої змінилася щойно після невдалої спроби державного перевороту у Москві.

ПОЛЬСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Лєх Валенса відвідає Чехо-Словаччину 16-го — 18-го вересня. Передбачають, що один з днів своєї візити він перебуватиме у Словаччині, яка домагається незалежности від центральної влади у Празі. Після поразки кремлівського перевороту і Лєх Валенса і президент Чехо-Словаччини Вацлав Гавел публічно заявили про необхідність найшвидшого входження своїх країн в европейську економічну організацію, а також у спільну систему безпеки в Европі.

ЗАЯВА БЛАЖЕННІШОГО ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА І КАРДИНАЛА М. І. ЛЮБАЧІВСЬКОГО З НАГОДИ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Львів, Україна (С. Глутковська). — В неділю, 25-го серпня 1991 року Блаженніший Мирослав Іван Кардинал Любачівський, Глава Української Греко-Католицької Церкви, склав наступну заяву з нагоди проголошення незалежности України під час Святої Літургії в соборі св. Юра у неділю, 25-го серпня 1991 р. На Літургії були присутніми біля 5,000 людей.

Блаженніший М.І. Любачівський

Від імені Блаженнішого було надіслано телеграми: Голові Верховної Ради України Леонідові Кравчукові, Головам Львівської Обласної Ради Вячеславові Чорноволові і Міської Ради Василеві Шпіцерові.

Блаженніший Верховний Архиєпископ і Кардинал заявив:

„Український Народе! Сповнилися твої вікові стремління та бажання і Всевишній Господь поблагословив тебе великим даром повної незалежности.

З нагоди незабутньої історичної хвилини проголошення України незалежною, демократичною державою, Українська Греко-Католицька Церква заносить подячні моління до Триєдиного Бога і радіє з усіма українцями в Батьківщині і на поселеннях.

Від сьогодні наш народ самостійно визначатиме своє життя, а Українська Греко-Католицька Церква докладатиме всіх зусиль для здійснення кращого майбутнього українського народу та піддержуватиме всі його позитивні сили.

Закликаємо всіх наших вірних в Україні і на поселеннях до активної праці для здійснення нашої повноцінної і самостійної держави. Українська Греко-Католицька Церква, як у минулому, так і в майбутньому, завжди вірно служитиме українському народові.

У цей час великої всенародної радости піднесімся духово і присвятімся сповненню християнського ідеалу єдности на церковній і національній ниві. Згідно волі Господа нашого Ісуса Христа, жиймо в любові, мирі, спокої і злагоді. Молимо Всемогутнього Бога, щоб провідникам нашого народу дав світло своєї премудрости і горяче закликаємо всіх громадян України жити згідно з Божими і Христовими заповідями.

Благословення Господнє нехай спочиває на всьому українському народові в Україні і на поселеннях".

† Мирослав Іван Кардинал Любачівський,
Верховний Архиєпископ і Кардинал УГКЦеркви

Львів, 24 серпня 1991 р.Б.

В АМЕРИЦІ

ПОСАДНИК МІСТА Ню Йорк Дейвид Дінкінс відвідав в Брукліні обі громади, що в останніх днях ведуть проти себе завзяту боротьбу, а це мурини і гасидські жиди, щоб заспокоїти їх і закликати до спокою. Боротьба поміж тими двома етнічними групами розвинулася з приводу необачного автового випадку, в якому згинув муринський хлопчик і забиття гасидського жида муринами, як помсту на цей випадсок. Д. Дінкінс відвідав родину вбитого хлопчика і жидівського рабіна та ці відвідини були для всіх успокоєнням розбурханих почувань.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА Джеймс Бейкер має намір знову відвідати Ізраїль на початку вересня. Він передасть ізраїльському прем'єр-міністрові Їцакові Шамірові документ, в якому викладена американська точка зору щодо майбутньої близькосхідньої конференції. Про це повідомила ізраїльська газета „Маарів". Покликуючись на вашінґтонські джерела, газета вказує також, що З'єднані Стейти мають намір відхилити просьбу Ізраїля про спільний меморандум, в якому були б викладені умови участи Ізраїля в конференції у справі Близького Сходу. Однак представник ізраїльського прем'єра Аві Пазнер сказав, що він не може підтвердити приїзд американського державного секретаря і назвав повідомлення газети „домислами". Кілька тижнів тому Ізраїль дав свою попередню і умовну згоду на участь в конференції у справі врегулювання арабсько-ізраїльського конфлікту. Це сталося під час останньої візити в Ізраїль державного секретаря ЗСА Дж. Бейкера. Після закінчення війни з Іраком Бейкер побував в Ізраїлі шість разів. Мирна конференція, яка повинна відбутися під спільною егідою З'єднаних Стейтів і Совєтського Союзу, заплянована на жовтень.

ПЕРЕВОРОТ У МОСКВІ показав помилковість політики президента Джорджа Буша, наголос в якій був зроблений на Міхаїла Ґорбачова. Про це нині говорять і пишуть скрізь. Разом з тим майже кожний визнає: антиґорбачовський путч ще більше підняв шанси Дж. Буша у виборах 1992 року. Демократична партія змушена визнати, що зовнішня політика — сильна сторона Буша, внутрішня — слаба. Але фактом є, що демократи твердо повірили в свою теорію про сильну і слабу сторони Президента і заявили, що наголос у виборчій кампанії зроблять на критику економічної і соціяльної політики Буша, точніше на відсутність в нього такої політики.

ОДИН ІЗ АСИСТЕНТІВ президента Джорджа Буша, який не бажав бути названим, заявив кореспондентам у зв'язку з назначенням ген. Міхаїла Мойсеєва на пост міністра оборони СССР після неуспішного перевороту в Москві, що він не хотів би, щоб у нього за плечима в темній кімнаті раптом появився Мойсеєв, до якого не можна мати довір'я. „Якщо призначення на високі державні пости будуть відбуватися таким шляхом, як призначення Мойсеєва, не можна виключати переворотів в майбутньому", — заявив асистент Буша кореспондентові Асошіейтед Пресс Ріті Біміш з передумовою, що вона затримає у секреті його прізвище і його становище.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на пірвоку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Україна проголосила незалежність

16-го липня 1990 року Верховна Рада України схвалила закон про суверенітет України. 24-го серпня 1991 року схвалила закон про державну самостійність і незалежність України. У міжчасі відбувався процес національно-політичного усвідомлювання народу та процес боротьби за щораз більші свободи. У рятуванні „єдиної неподільної" — Міхаїл Горбачов придумав концепцію „союзного договору", текст якого кількакратно змінювали. Верховна Рада України відкинула була проєкти Горбачова та заповіла, що пред'явить власний. Ця справа тепер стала бути неактуальною. Акт державної самостійности має затвердити народ у всенідному голосуванні 1-го грудня цього року, разом із вибором президента Української Республіки.

Усупереч усім погрозам і митарствам було згори відомо, що змаг України до свободи мусить закінчитися перемогою. Це не було самовизначення українського народу. Його державне самовизначення відбулося 22-го січня 1918 року Четвертим Універсалом Української Центральної Ради у Києві. Соборність цього акту була заманіфестована історичними актами 1-го листопада 1918 року у Львові та 15-го березня 1939 року в Ужгороді. Путч сталіністів у Москві, провал цього путчу та провал комунізму в Москві, як безпосередній наслідок участи Компартії у цьому невдачному державному перевороті — все воно приспішило рішення Верховної Ради України. В обох цих актах, з липня минулого року і серпня цього року, „за" ці акти голосувала величезна більшість 450-членної Верховної Ради. Це ще один доказ на це дивне і позитивне явище, яким є територіяльний — патріотизм, який диктує також росіянам, жидам і полякам іти разом з українськими патріотами, бо всі вони зрозуміли, що центральна влада у Москві економічно використовує Україну, за податки, стягані від мешканців України, фінансує непотрібну велетенську армію і КҐБ імперії та субвенціонує Кубу і Північну Корею. Всі мешканці України тямлять трагедію Чорнобиля, якої не було би, як би це було основою політики московського центру, який завжди дивився на Україну, як підрядну країну, як на „молодшого брата", з яким можна не рахуватися. Територіяльний патріотизм національних меншин України поруч із національним патріотизмом українців має стати підвалиною самостійности України. Від липня минулого року дотепер страшенне багато змінилося в Україні. Пригадуються слова Михайла Гориня, коли він відвідував Ню Йорк і заговорив також до Українського Народного Союзу в Джерзі Ситі, що „один день в Україні — це ваш один рік". Брак національно-політичної свідомости найширших мас українського народу був головною причиною упадку Української Народної Республіки, яка прожила величні, але й нікчемні три роки, від весни 1917 до осени 1920 років.

Неможливо передбачити сьогодні хід подій у найближчий трьох з гаком місяцях. Відносини у Москві змінилися, Міхаїл Горбачов перестав бути диктатором, президентом і партійним генеральним секретарем в одній особі. Він у масах непопулярний, у загальних, тайних і вільних виборах програв би. Але є таки це президентом імперії і може урядувати також декретами. Невідомо, як поставиться до акту проголошення самостійности він і яке становище займе Боріс Єльцин. Знаємо, що ЗСА не визнали були окупації й анексії Совєтським Союзом трьох балтійських держав, приєднаних силою до СССР в наслідок порозуміння Сталіна з Гітлером. В американській державній верхівці все ще покутує вірність „великопросторному господарському обширові", що яскраво проявилося у відношенні до проголошення самостійности Хорватіє і Словенією. В минулому тижні президент Буш назвав між вимогами на адресу Ґорбачова також пошанування й права самовизначення. Це в теорії — побачимо практику. Україна — величиною схожа на Францію має понад 50 мільйонів населення та багата на землю й мінерали. Змаг за самостійність ще не закінчився. Найпершою передумовою виграної — це єдність, спокій, дисципліна. Забудьте про партії й ідеологічні різниці! Верховна Рада України і її українській стриженість — Народний Рух — доказали свою зрілість. Вони найкраще знають, як поводитися у цих складних і трудних відносинах. Не перешкоджаймо їм.

Микола Світуха

ПАНЕВРОПЕЙСЬКА ПАРЛЯМЕНТСЬКА АСАМБЛЕЯ І УКРАЇНА

У листопаді 1990 року на Празькій конференції голів держав або урядів 34-ох країн Европи, ЗСА і Канади, які є співучасниками Гельсінкського процесу, було прийнято рішення про потребу створення Паневропейської Парляментської Асамблеї, яка стала форумом для обміну поглядами і для відповідних ухвал парляментаріів усіх країн, які підписали Хартію Парижу. Цією постановою поширено мережу міждержавних інституцій в рамках Конференції про Безпеку і Співпрацю в Европі (КБСЕ), найважливішим форумом якої є вершинні наради голів держав або урядів щодва роки і Рада міністрів закордонних справ, яка збирається щороку.

Дотепер парляментарі держав-учасниць КБСЕ могли брати участь у міждержавних нарадах у складі урядових делегацій своїх країн, але це ставило їх в залежність від внутрішнього укладу політичних сил в кожній державі. При багатопартійних системах парляментів не всі партії мають можливість на рівень репрезентації, яка б їх задовольняла. Крім того, позиції, які займають офіційні речники даної країни на форумі КБСЕ є позиціями уряду і тому не завжди віддзеркалюють погляди різних політичних партій в парляменті даної країни.

Завдання опрацювати первісну концепцію структури і дефініцію ролі Парляментської Асамблеї та скликати першу конференцію з участю делегацій всіх европейських парляментів, ЗСА і Канади взяв на себе парлямент Еспанії. На нарадах, які відбулися в Мадриді 1-3 квітня прийнято цілу низку рішень, між ними про структуру Асамблеї, її основні завдання, пленарні наради, офіційні мови, бюджет і дату зборів, які рішено відбувати щороку першого тижня липня.

Питання, за яким ключем мали б бути розділені місця для різних більших і менших країн, викликало чи не найбільше дискусій. Засаду однакового голосу для кожної країни, яка зобов'язує в інших органах КБСЕ і в різних інституціях ООН, наперед відхилено як таку, яка була б незгідною з політичним плюралізмом у складі парляментських делегацій. На основі компромісової формули, яка узгляднює кількість населення і величину національного прибутку кожної держави, устійнено, що Парляментська Асамблея буде складатися з 245 осіб. Їх делегуватимуть парляменти країн за таким ключем: ЗСА і СССР — по 17 осіб, Німеччина, Франція, Італія і Великобританія — по 13, Канада і Еспанія — по 10, Бельгія, Голляндія, Польща, Швеція і Туреччина — по вісім, Югославія і Румунія — по сім. Інші менші країни по шість або п'ять, а маленькі Ліхтенштайн, Монако і Сан Маріно по дві особи. Навіть Ватикан має право на почесну репрезентацію двома делегатами.

Наради Асамблеї будуть відбуватися щороку за ротаційним принципом у різних країнах. Інавгураційна сесія відбудеться в липні 1992 року в Будапешті, а місцем сесії в 1993 році запропоновано Ванкувер. Порядок нарад мають узгіднити наперед голови делегацій на основі консенсусу, а це означає що кожна делегація буде мати фактичне право вето. Натомість резолюції Асамблеї можуть бути прийняті звичайною більшістю голосів присутніх на нарадах парляментарів. Зрозуміло, такі резолюції незобов'язуючі, бо ж Асамблея, як і ціла структура КБСЕ, це в основному форум публічної опінії, дипломатичної пресі. І в тому саме її майбутні завдання.

Із промов з членами канадської делегації на нарадах в Мадриді знаємо, що делегація Верховної Ради СССР не лише відстоювала право вето над рішенням про те які справи будуть поставлені на порядку нарад, але і домагалися резолюцій. Тактика совєтської делегації була мотивована турботами про можливість що Асамблея може рішити розглянути, наприклад, питання про допущення парляментарів країн Прибалтики як обсерваторів. Суґестії такого порядку зробили в Мадриді делегати скандинавських країн.

У звіті канадської делегації є пояснення, що принцип консенсусу поміж головами парляментських делегацій був прийнятий за підтримкою делегації Конгресу ЗСА, яка вважала консенсус потрібним засобом контролю, що зобов'язує на всіх інших форумах в структурі КБСЕ. Відносно питання, які резолюції можуть бути прийняті звичайною більшістю голосів, а які вимагали б двох третіх голосів присутніх, то слід пам'ятати що у відсутності згоди делегації навіть найменшої країни, засада звичайної більшости залишається в силі. Отож, резолюції, які будуть мати підтримку делегацій більших країн Заходу, напевно будуть схвалені без огляду на можливу опозицію делегації Верховної ради СССР.

Офіційними мовами Асамблеї будуть англійська, французька, німецька, італійська, російська і еспанська. Отож всі наради вимагатимуть справного секретаріяту, який забезпечив би безпосередні переклади кожного виступу на всіх мовах. Такий секретаріят має бути створений ще до інавгураційної сесії в липні 1992 року.

(Закінчення на стор. 3)

О. Гасецька

Виступ Г. й З. Маринців у Вайлдвуді

Коли соняшні промені починають щораз більше припікати, а молодь і діти закінчують науку в школах — приходить час, коли треба подумати про відпочинок і хоч на декілька днів, як не на довше, залишити розпечені мури міста й кудись поїхати. Багато щасливців виїжджає до літніх домів або на українські оселі вже на початку літа, щоб перебути цей вакаційний час серед своїх людей, інші перебувають під час гарячих днів в охолоджених кімнатах — виїжджають при кінці літа.

Серед Кетскильських гір, наче ціле рідне містечко з усякими вигодами пишається приманчива Союзівка з розкинутими довкола неї приватними домами, „Верховина" в центрі українського села Глен Спей, „Сумівка", „Ольжичівка" і „Кобзярівка" в Гантері, де від якогось часу завдяки д-ві Ігореві Соневицькому влаштовується високої кляси мистецькі імпрези.

Любителів океану — тих, що радо вигріваються на гарячому піску та купаються в солоній воді манить чарівна приморська місцевість Вайлдвуд, де поселилося чимало наших земляків, які радо віднаймають вигідні помешкання з усім влаштуванням для „вакаційників".

Є тут модерний мотель „Крокус" М. Лупацій і С. Коруд, вілля „Лідія" д-ра Саповича, „Чайка" Люби Шумської-Сілецької, „Крим" і „Тамара" д-ра Я. і мисткині Стефи Бернадин, (де відбуваються виставки її образів), „Дністер", „Ірена" І. Козак, вілла Кушнірів, Євгена і Ірени Козаків, „Веселка" І. Циганів, „Наталка" й інші.

Заходимо до чепурної вілли „Троянда" Ярослава й Іванни Пенкальських — від відуємо знайомих. — Ми вже тут зі Зенком кілька тижнів — усміхається смаглява від сонця Люда Ч. — Були у нас діти і внуки, що врадувані будували щодня „замки" на піску, відвідували гойдалки і каруселі на „бордвоку", а тепер ми відпочиваємо, а Аня і Роман М. бавлять „новоспеченого" внука, який тікає по білому пісочку та рветься до води.

— Мені тут добре — говорить наша сеньйорка Оля Ф., що вигідно примістилася на лежаку під деревом в городі, — я тут перебуваю ціле літо, а мила власниця пані Іванка піклується мною як рідна.

У гостинній віллі А. Никорович „Артеміс" ми стрічаємо небувалих гостей з Чикаго Ганну й Зіновія Маринців, які саме в суботу 17-го серпня відбули свій дуже вдалий виступ у залі церкви „Крест Комюніті" у Вайлдвуді Крест, де щонеділі відправляються українські Богослужби. Українська громада в діяспорі мала нагоду вже не раз слухати програми, яку дуже цікаво представляють подружжя Маринців: Зенон — гуморист і Ганна — співачка, які тому кілька років прибули з України. Особливо радо привітали їх тому, що відколи відійшли від нас наші славні гумористи І. Керницький, М. Понеділок, „Пінот" і О. Рудакевичі, Язичинська і неактивний вже С. Магмет — акторів цього жанру в нас на еміґрації майже нема. А шкода, бо серед нашої буденщини добрий гумор дуже потрібний і як кажуть „сміх то здоров'я"!. З. Маринець дуже вміло забавляє слухачів своїми дотепними, актуальними анекдотами на громадсько-політичні та загальнолюдські теми, створені переважно самим народом, що висміювать, повчають та як він каже „бичують" — своєю правдою. Шкода, щоб цей витвір народного гумору пропадав не признаний та ніде не записаний. Сам Зенон — вокаліст, довголітній професійний співак львівської „Трембіти" і диригент. Зараз поселився в Чикаґо, де працюють обоє з дружиною в Український Федеральний Кооператив „Самопоміч" і, де він проводить музичними імпрезами („Веселі дні", „Свята коляд" й інші.).

Цьогорічну вакаційну програму у Вайлдвуді мали змогу побачити старші і молодші, які вже почали з'їздитися на відбиванко-ві змагання і пластову забаву „Чорноморців", та перебути дуже приємний вечір гумору і пісні талановитої пари Маринців.

Пані Ганна — дуже приємного забарвлення, ліричне сопрано — зуміла влучно передати низку пісень з України: „Найдорожча" і „Чотири воли пасу я" — Кос Анатольского, „Ой казала мені мати" і „Спать мені не хочеться" народні пісні в обробці Чижка та „Червона калина" до слів І. Франка, муз. Б. Янівського. Музичну освіту вона здобула у оперній студії львівської консерваторії. Слухачі слушно нагороджували її бурхливими оплесками.

На закінчення цієї вдалої імпрези, змінюючи свій жанр, Зенон Маринець виголосив власний вірш, доказуючи, що він не лиш гуморист, але і поет, який вміє передати свої почування і любов до Батьківщини.

ПОЛІТИЧНІ ДІЯЧІ країн Східньої Европи вважають, що поразка заколоту в Москві повинна прискорити процес інтеґрації колишніх країн — сателітів Кремля в Спільний ринок і створення нової системи безпеки в реґіоні. Як заявив міністер закордонних справ Чехо-Словаччини Їжі Дінстбір, щоб „уникнути нового Мюнхену чи Ялти, ми повинні або запровадити свій власний оборонний союз, або ввійти у НАТО як повноправні члени".

Степан Яворський

ПРОБЛЕМИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ВІЗИТОЮ ЛЕОНІДА КРАВЧУКА В КАНАДІ

В кінці червня цього року, на запрошення Канадського Товариства Українських Професіоналістів і Підприємців, з України до Канади приїхали Іван Плющ, перший заступник голови Верховної Ради України, Юрій Гнаткевич, член опозиції у Верховній Раді України, Євген Кучер, консультант сектора міжнародних зв'язків Секретаріяту Верховної Ради, і Богдан Кравченко, директор Канадського Інституту Українських Студій, який цього року перебуває в Києві і там виконує функцію дорадника в Секретаріяті Верховної Ради України.

Ще перед їх приїздом до Канади в Торонто виникла свого роду контроверсія чи українці в Канаді повинні вітати І. Плюща, який є далі членом Комуністичної партії та який, до певної міри, репрезентує реакційну більшість Верховної Ради. Стало також відомим, що І. Плющ мав би робити старання перед урядовими чинниками в Оттаві, щоб Канада офіційно запросила голову Верховної Ради, Леоніда Кравчука, восени цього року, коли він буде в Ню Йорку, на сесії Організації Об'єднаних Націй. В певних колах української громади в Канаді ставлення до голови Верховної Ради є надалі неґативне, помимо того, що він останніми часами виступав дуже рішуче в обороні українських інтересів.

Одначе, Президія Конгресу Українців Канади заявила що, якщо Л. Кравчук прийде до Канади на запрошення канадського уряду, то українці повинні привітати його ввічливо і віддати йому належну почесть як голові Верховної Ради України.

Прилюдні і приватні виступи І. Плюща показали, що його погляди на проблему суверенности та самостійности України є майже тотожними з поглядами членів Народної Ради. У своїх розмовах з урядниками канадського міністерства закордонних справ І. Плющ рішуче підкреслював потребу ближчої безпосередньої співпраці між канадським та українським урядами. Незважаючи на те, що центральні власті Совєтського Союзу хочуть продовжувати свою гегемонію, поодинокі республіки на це не погоджуються. І. Плющ підкреслив, що декларація про суверенність, яка була прийнята величезною більшістю голосів у Верховній Раді 16-го липня 1990 року, є знаменним документом і становить важливий крок на дорозі до самостійности. Хоч уряд України є свідомий того, що він ще знаходиться у системі Совєтського Союзу, уряд хоче цю систему розв'язати мирним шляхом. Український парлямент працював останніми місяцями над концепцією нової конституції. Загальні обриси конституції вже закінчені і вони були передані конституційній комісії для розроблення остаточної версії.

В дальшій розмові з представниками канадського міністерства, І. Плющ признав, що хоч він не є членом опозиції у Верховній Раді, якраз ця опозиція віддзеркалює думки і настрої українського народу і вона користується його підтримкою. Плющ запевнив канадських урядників, що Україна і її парлямент мають силу не підписати союзного договору, якщо він не респектуватиме інтереси української республіки. Врешті І. Плющ звернувся з проханням до канадських властей щоб федеральний уряд запросив Л. Кравчука до Канади під час святкування століття українського поселення в цій країні.

Трансформація поглядів І. Плюща за останній рік була феноменальною. Із номенклятурного бюрократа і партійного керівника він перетворився в українського патріота. Люди, які його близько знають, запевняють, що його патріотизм є щирим та що він, у великій мірі, має вплив на зміну поглядів голови Верховної Ради Л. Кравчука.

Урядники міністерства закордонних справ Канади обіцяли простудіювати справу запрошення Л. Кравчука до Канади. Після консультації з віцеміністром департаменту та з бюром прем'єр-міністра Канади, вони запропонували, щоб запрошення до голови Верховної Ради України вийшло від спікера канадського Палату громад, який займає посаду подібну до посади Л. Кравчука. Є також можливим, що таке запрошення могло б вийти спільно від спікера Палати громад і спікера канадського Сенату. Це задоволило б вимоги українського уряду, щоб запрошення прийшло від федеральних властей, а, рівночасно, дало б нагоду Л. Кравчукові виступити в якійсь формі перед канадським парляментом.

Голова Комісії закордонних справ Верховної Ради України Дмитро Павличко, під час зустрічі з урядовцями канадського міністерства закордонних справ у понеділок 12-го серпня одобрив таку пропозицію і обіцяв передати її Л. Кравчукові після повороту до Києва 18-го серпня.

Отже можна очікувати, якщо не знайдуть ще якісь непередбачені зміни, що голова Верховної Ради України і кандидат на пост президента української ре-

(Закінчення на стор. 3)

О. Кононенко

ЛЕНІНГРАДСЬКЕ УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

II.

Чому через 37 років після смерти покійний Шевченко мав такий вплив навіть у Петербурзі? Його популярність у столиці була дуже велика. В антисамодержавному революційно-демократичному русі тієї пори були чотири видатні фігури — Чернишевський, Добролюбов, Некрасов і Шевченко. У Росії було досить яскравих фігур у боротьбі за народну волю. Були декабристи, які віддали все — дворянські привілеї, блискучу кар'єру, волю і навіть життя за поневолений народ, але вони не були з того народу. Пушкін, Лермонтов, Некрасов силою свого поетичного генія теж виступали за поневолений народ, але й вони не були з того народу. Шевченко був з нього! Він сам переніс на собі увесь жах, все приниження неволі. Ось чому в його поезії є не тільки гнів розуму, але й крик наболілої душі, розпанаханого серця. „У нас нет столь народного поэта, как Шевченко" — писав Добролюбов.

На жаль, я не маю можливости більш детально довести значну і цікаву історію, яка передувала створенню нашого товариства. Досконалу і дуже цікаву її аналізу ви знайдете у книзі видатного шевченкознавця і члена нашого товариства, лавреата Шевченківської премії Петра Жура „Дума про огонь", яка видана у 1989 році у Ленінграді. Її слід було б видати також українською мовою.

Менделєєвське Товариство ім. Шевченка проіснувало до 1917 року і найбільш значним його діянням було видання першого повного „Кобзаря" у 1907 році у Петербурзі, звичайно українською мовою.

Після революції у 1918 році, згідно з Ленінським декретом про монументальну пропаганду, у Петрограді встановили тимчасовий пам'ятник великому українському поетові, як видатному синові людства. На жаль, він не був замінений постійним. У Ленінграді деякий час працював український театр. На початку 30-их років українське населення Ленінграду значно виросло за рахунок тих, які рятувалися від голодної смерти, спровокованої сталінським режимом під час колективізації на Україні. Але культурне українське життя у місті у сталінські та брежневсько-сусловські часи систематично придушували і згортали. Проте зовсім воно не погасло. Традиційно відзначали день народження поета в „Академии художеств", академіком якої він колись був, де жив і вмер. Ці щорічні роковини були тим жевріючим вогником, навколо якого горіло невелике ясне полум'я українського суспільного життя у Ленінграді. Збиралися студенти Академії, молоді художники: Антін Матвієнко, Микола Невеселий, Феодосій Гуменюк, Володимир Кальненко, Роман Куриляк, Микола Коваленко, Леонід Колибаба. Більшість з них і нині активні члени Товариства. У 1964 році Феодосій Гуменюк спробував відновити Ленінградське українське товариство ім. Тараса Шевченка, але тогочасні умови не сприяли тому.

Наприкінці 70-их — на початку 80-их років цікавий гурток ленінградських українців регулярно збирався у майстерні художника Володимира Кальненка. Обстановка була невимушеною. Хто приносив шматок сала, хто цибулину, а хто й пляшку доброго вина. Точилися гарячі дискусії, співали гарні українські пісні, колядували на Різдво. Окрім художників звичайно тут бували архітектор і поет Жигло, інженер і поет Полішкаров, композитор Мацієвський, доктор біологічних наук і письменник Кононенко, кандидат філософії Тетяна Лебединська, інженер Школенко, лікарі Баранюк, Парфенюк і Савченко. Приїздив кобзар Олексій Чуприна, приїздили це гості з України, приходили студенти українці. То був романтичний період розвитку Товариства. Володимир Кальненко, який закінчив „Академию художеств", мав вже майстерню і великі перспективи тут, у Ленінграді. Покинув нас — повернувся на Україну, бо за її межами більше жити не міг і нині викладає малювання у сільській школі — творить там „Малу академію". Слава йому! У той же час активно діяв фольклорний ансамбль композитора Ігора Мацієвського з переважно українською тематикою. Нині цей колектив — лавреат Всесвітнього фестивалю народних ансамблів у Москві.

7-го вересня 1987 року відбулося установче засідання Ленінградського українського товариства ім. Т. Шевченка, у січні 1988 року було складено звернення до української громадськости про створення Ленінградського українського товариства ім. Тараса Шевченка, яке у березні опубліковане у газеті „Литературна Україна" за підписами академіка Д. Ліхачова, письменників, вчених, генералів, композиторів, інженерів, лікарів, вчителів, робітників. З цього моменту наше товариство стало існувати явно для широких верств громадськости не лише на Україні, але у якійсь мірі у Ленінграді і за кордоном.

Ще більш велелюдно 9-го березня відзначається в „Академії художеств" день народження Тараса Шевченка з участю представників Ленінграду, Києва, Харкова, Львова, Москви, з великими концертами і завжди з участю славного кобзаря Олекси Чуприни. А 10-го березня відбувається шевченківський вечір в інституті театру, музики та кінематографії ім. М. Черкасова. Також виступали ансамблі кубанських та чорноморських козаків, слобожанський ансамбль з Харкова, Ленінградський фольклорний ансамбль, чудові й веселі троїсті музики з села Бариш, що на Тернопільщині, який примусив сміятися й танцювати усю авдиторію. Також був цікавий вечір, присвячений українським неокласикам, Зерову, Драй-Хмарі, Філіповичеві. Ці дуже гарні поети початку нашого століття та харківського періоду були викреслені з пам'яті народу. Нині їм повертають належне місце.

22-го травня 1988 року відбувся всесоюзний шевченківський день з центром у Харкові. Ми теж не залишили його без уваги. У цей день разом з львів'янами було влаштовано вшанування пам'яті Великого Кобзаря у Ленінградському музеї етнографії народів СССР, який має великий український відділ.

Молоді львівські „леви" привезли з собою справжню запорізьку гарматку, з тих, які триста років тому запорожці ставили на човнах-чайках і обстрілювали з моря турецькі та татарські береги. Картина була така: унизу, біля сходів до музею стояла гарматка, коло неї гармаш та „запорізький полковник" у шитому золотому жупані, капелюсі з пером, з шаблею та перначем. То був Юрко Волощак. Нагорі сходів біля входу до музею зграйка дівчат-студенток українок ленінградських вузів у супроводі бандури співає українські пісні на слова Шевченка. Дівчата проспівають пісню — „козаки" вдарять з гармати, та так гучно, що стіни палацу дрижать. Я боявся, що з Невського міліція прибіжить. Обійшлося!

Закінчення буде.

Відбулася пленарна нарада директорів ЗУАДК

В суботу, 15-го червня, відбулися річні пленарні наради директорів Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) у власній домівці в Філядельфії.

Д-р Олександер Білик, президент ЗУАДК, привітав присутніх і ствердив кворум для відбуття пленарних нарад. Проведено молитву і вшановано пам'ять покійного члена Ради Директорів Миколи Бачури. А після затвердження протоколу з попередніх пленарних нарад, який відчитав Микола Кавка, проведено докладне звітування за діяльність останнього року.

Президент д-р О. Білик подав докладну картину праці за рік цієї найдавнішої української допомогової установи в Америці. Він вказав на те, що головним орієнтиром діяльности ЗУАДК-у впродовж останнього року була Україна і її пекучі потреби. При дуже змінних ситуаціях в Україні треба було вважати, де допомога найбільше потрібна, хоч при сучасному стані совєтської економічної кризи вся дотеперішня допомога діяспори покищо крапля в морі. А все ж втерто не одну сльозу, накормлено не одну дитину. Великі враження робили на Екзекутиву й Раду Директорів слова наших дорогих гостей —депутатів, членів Народньої Ради, давніх і недавніх політичних в'язнів, яких працівники ЗУАДК-у зустрічали в своєму колі наче членів родини, відрізаних дотепер непрохідним кордоном. Вони відчули — в словах, запитаннях, у поглядах наших зажурених долею України очей — частину своєї нації, тих, кого не приглушила своїм матеріялізмом чужина, хто не перестав жити Україною. Прикладів можна б дати багато. ЗУАДК був і є вірний своєму кличеві „Брат Братові". В нагороду працівники й члени Ради відчували вдячні погляди наших дорогих гостей й чули їхні вислови подяки.

Д-р О. Білик подав також інформацію про інші ділянки допомоги — Південній Америці, головно Бразилії, потребуючим українцям в Польщі, станицям ЗУАДК-у в Австрії й Німеччині.

Докладний секретарський звіт дав Микола Кавка за секретаріят ЗУАДК-у. Він інформував, що одна з секретарів, Дарія Степаняк, з огляду на стан здоров'я зрезигнувала, а її місце зайняв Мирослав Рудий. В тому часі перемінилися позиціями Микола Кавка і проф. Наталія Пазуняк. Вона прийняла секретарські обов'язки, а М. Кавка — місце члена дирекції.

Вичерпний фінансовий звіт ЗУАДК-у за 1990 рік подав заступник президента, касир д-р Богдан Гнатюк. В звітовому році усіх прибутків було 195,267.56 дол., окремих вплат, призначених згори жертводавцями було, 84,011.50 дол., що разом дало 279,279.06 дол. Загальні витрати в тому часі становили 185,216.04 дол. Тут враховано виплачених 95,050.02 дол. на конта інших організацій, а також оплату висилки пачок українцям в Польщі, Бразилії, Аргентині і Румунії коштом 10,860.88 дол.

Наступною дуже важливою ділянкою праці ЗУАДК-у є загальна допомога. Про працю допомогової комісії звітувала її голова д-р Роман Сухий. За його словами, члени комісії в звітовому році розглянули багато прохань про запомогу від різних установ та індивідуальних осіб. Допомог виплачено на суму 63,860 дол.

Окреме звітування про Земельний Фонд Бразилії мав д-р Іван Скальчук, який ствердив доцільність продовжити дальше допомогу на цей фонд, оскільки він дає змогу нашим селянам влаштувати своє життя з праці на ріллі. На жаль, пожертви в звітовому році на Земельний Фонд були мінімальні, лише 25,000 долярів виплачено на закуп землі, а запотребування було на кількасот тисяч.

Про багатогранну працю канцелярії звітував директор Степан Гавриш. Він інформував, що майже кожного дня є по кілька телефонів від земляків з України й інших європейських країн з проханням помогти їм дістатися до Америки. На жаль, не маючи спонзорів, ЗУАДК є безпорадним. Є конечним мати спонзорів, як також і збільшену фінансову допомогу від українських громад. Тоді щойно зможемо дати поміч тим, які хочуть виїхати до Америки.

За контрольну комісію звітував голова д-р Ярослав Бернадин, ствердивши бездоганне ведення канцелярії, книг, протоколів, касової книги, що є узгіднена з банковими прилогами. Контрольна комісія висловила признання Управі за ведення ділових справ ЗУАДК-у.

Після звітів д-р А. Білик висловив подяку звітодавцям, зокрема директорові канцелярії С. Гавришеві. Відтак д-р Б. Гнатюк подав проєкт бюджету на наступний рік. Після довшої дискусії прийнято бюджет з доданням певної суми з активів установи на допомогу Україні.

По вичерпанні всіх питань денного порядку голова д-р О. Білик перед закінченням нарад, які слід назвати продуктивними, проаналізував перебіг засідання, подав плян перспективних справ до виконання. При тому згадав, що вся праця буде звернена на допомогу „братам і сестрам в Україні". Згадав про жертвенність українців на федеральній праці, які склали пожертви для ЗУАДК-у через Комбайн Федерал Кампейн і висловив всім їм сердечну подяку. Наради закінчено молитвою, яку провів Микола Кавка.

Н. П.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ УНІАР, в середу, 21-го серпня, на ранньому засіданні надзвичайної сесії Верховної Ради України прокомуністична парляментська більшість відмовилася засудити воєнно-кагебівський переворот в Москві, який — цього комуністи не сподівалися — зазнав поразки. Того ж дня у Києві з ініціятиви військових відбулася зустріч члена Воєнної Ради Київської військової округи генерал-лейтенанта Шарікова з керівниками народньої Ради і Руху. У дружній бесіді генерал заявив, що його командування хоче мати контакти з представниками парляментської опозиції й інших політичних партій України.

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА при ОУА „Самопоміч" в Ню Йорку

подає до відома, що

НАВЧАННЯ

в новому Шкільному Році 1991/92

розпочинається

в суботу, 7-го вересня 1991 року

СЛУЖБОЮ БОЖОЮ в церкві СВ. ЮРА при 7-ій вулиці в Ню Йорку, Н. Й.

- Збірка всіх учнів по клясах о год. 9-ій ранку
- Навчання після Служби Божої триватиме до год. 12-ої дня.
- Вписи нових учнів від 1-ої до 12-ої кляси, як також передшкілля відбуватимуться в перші суботи місяця вересня в канцелярії школи (вхід Т. Шевченко Плейс) між 6 і 7 вул.

При школі існує **СВІТЛИЧКА**, що є під зарядом 83-го Відділу Союзу Українок.

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ

УНС ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

УКРАЇНА ПРОБУДЖУЄТЬСЯ! ДОПОМОЖІТЬ ЇЙ ВКЛАДОМ ВАШОЇ ДИВІДЕНДИ У ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Оприлюднено...

(Закінчення зі стор. 1)

Український Секретаріят ЦК КПУ 19-го серпня скерував телеграму ч. 10/Ц до Криму та до всіх обласних комітетів КПУ з наказом „керуватися документами, які видає Державний комітет надзвичайного стану. Далі у телеграмі сказано, що Секретаріят ЦК КПУ рекомендує: „Оперативно зорієнтувати партійний актив, народних депутатів, керівників підприємств, колгоспів, радгоспів, організацій та установ на необхідність забезпечити всюди спокій, твердий конституційний порядок і дисципліну, чітку безперебійну працю усіх підприємств і служб", від яких залежить життєдіяльність суспільства. У цих обставинах найбільше значення має припинення екстремістських настроїв, недопустимість протизаконних дій. Демонстрації, мітинги, маніфестації, страйки, повинні бути виключені".

З грифом „цілком секретно" були скеровані списки членів республіканських парляментів та урядів, котрих наказано було негайно ізолювати. У парляменті Росії в цьому списку 22 прізвища, серед яких: Б. Єльцин, І. Сілаєв, А. Руцкой, Г. Бурбуліс, Р. Хасбулатов, С. Шахрай, Ю. Скоков, Г. Старовойтова, К. Кобець, А. Захарова, В. Ілюшін, А. Царегородцев, П. Вощанов, Л. Суханов, В. Баранніков, М. Полторанін, В. Ярошенко, Н. Федоров, А. Федоров, І. Лазарєв, В. Лукін, С. Ковальов.

З'ясувалося, що в Україні такий список теж був, але його, очевидно, встигли знищити, або ще не виявили.

З'ясувалося, що Л. Кравчук довідався про створення „Державного комітету надзвичайного стану" від Станіслава Гуренка, який зателефонував йому після розмови з командуючим Київської військової округи.

У Клівленді помер проф. Ю. Лінчевський

У понеділок, 5-го серпня, клівлендська громада відпровадила на вічний спочинок проф. Юрія Лінчевського, одного з видатних інтелектуалів-українців в історії цього поселення. Народився він 25-го січня 1911 року у київській родині науковців, і там закінчив університетські студії як учень проф. Миколи Зерова із спеціяльністю літературознавця. Знання предмету повело його на становище керівника катедри літератури університету св. Володимира в Києві. Крім своєї головної ділянки, проф. Ю. Лінчевський був також знавцем історії України і світової музики.

Як щирий патріот, під час німецької окупації проф. Лінчевський був пов'язаний з націоналістичною організацією у столиці, і тому подався в 1943 р., разом з мамою, на еміграцію. Після війни прожив у таборі в Піртен, у східній Баварії, і довше у Мюнхені (в якому померла його мама), а від початку 1956 р. у Клівленді. Був неодружений і жив самітно, надто скромно, не дбаючи про вигоди, якими користувалися співмешканці. Його всецілим буттям було читання, перебування з молоддю і в бібліотеках та писання. Проф. Лінчевський постійно писав, головно про українську літературу і статті для Сумівської молоді, друкував їх у тижневику „Український Самостійник" (під час перебування в Німеччині), а потім у „Визвольному Шляху" в Англії, „Гомоні України" в Торонто, у журналі молоді „Крилаті", в „Національній Трибуні", „Шляху Перемоги", в „Українському Народному Слові" в Пітсбурґі, який редагував декілька років, та постійно в двомісячнику „Наш Світ". Відносно часто, ще від 1946 р., виступав з доповідями для молоді в Осередках СУМ і на їхніх таборах. Темами доповідей часто були улюблені ним письменники: Шевченко, Леся Українка і Франко.

Через страх за долю сестри в Києві, Ю. Лінчевський ніколи не вживав цього прізвища, а статті підписував „проф. Іван Левадний", менші праці „Юрій Григоріів", а місцеві дописи різними ініціялами.

Найбільшим літературним спадком проф. Лінчевського є його есей „Українська література в боротьбі й жертви цієї боротьби", надрукований у книзі „Російщення України" (Ню Йорк, 1984, стор. 257—400). Значною також є його монографія „Леонід Полтава — майстер різноманітних жанрів" (1982). На початку 1980-их рр. переклав віршем з англійської мови лібретто до опери „Тріюмф хреста", написане на Тисячоліття Християнства композитором музики до неї, студентом медицини Річардом Мейсоном з Гінклі, Огайо (майже 100 стор.). Останні роки проф. Лінчевський працював над великою історією міста Києва, яку мала видати Українська Народна Поміч у Чикаго.

Проф. Ю. Лінчевський був активним членом Асоціяції Діячів Української Культури. За авторську продуктивність і працю серед молоді Фундація ім. Лариси й Уляни Целевич-Стецюк у Чикаго визнала проф. Ю. Лінчевського в 1989 році своїм першим лавреатом.

На жаль його скромність, притаманний і осамітнений спосіб життя і залюбленість лише у книги і науку, не дали можливости набуття слави і пошани, якої він був достойний. Не міг знайти на чужині належного йому місця, а свої земляки не спромоглися „знайти" його і використати його знання. Знайомі називали його „ходячою енциклопедією". Цей визначний українець Клівленду помер несподівано у своєму покою в колишній українській дільниці біля матірної церкви св. Петра і Павла, і лише 25-го липня поліція увійшла у мешкання і знайшла його мертвим уже від кількох днів. Через брак родини суд видав тіло для похоронення щойно 2-го серпня. В неділю, 4-го серпня, о. Юрій Сівко, парох церкви Пресв. Тройці в Норт Роялтоні, до якої належав покійний, відправив у закладі Лазути в Пармі Панахиду та наступного дня там же і в церкві похоронні моління, після яких відвезено домовину на парафіяльний цвинтар, що є частиною Сансет Меморіял Парк у Норт Олмстеді. Співав церковний хор під дир. Віктора Богуславського.

В часі відправ і на поминках покійного професора прощали від установ або від себе Олександер Блашків, Семен Кріслатий, парох о. Ю. Сівко, Лідія Палащенко і Мирослав Гейниш. Вони згадали злигодні покійного і оцінили його життя, який не міг знайти на чужині „ґрунту" для себе і властивого становища. Як інтелектуал, проф. Юрій Лінчевський-Левадний-Григоріів придбав собі тривале місце в історії клівлендського поселення.

Степан Кікта

ПРЕДСТАВНИК ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА Ізраїля Аві Познар повідомив, що Сирія домоглася від Туреччини виступити проти участи Ізраїля в міжнародній конференції країн, які користуються джерелами прісної води у західній частині близькосхідного регіону. Американські дипломати заявили президентові Туреччині Тургутові Озалові, що присутність Ізраїля на конференції є конечна.

Перебудова...

(Закінчення зі стор. 1)

ні і перебудови, яка там тепер проходить. Д-р П. Таланчук, політик з інженерським змислом — то ж він відразу спокійно стверджує, що як досі то Україна це будинок створений на недоброму фундаменті. На його думку треба переглянути принципи фундаментів на загально-людських цінностях і розпочати справжню відбудову, а не перебудову. Але це тема, яка вимагає окремого обширного обговорення і він заторкує її на доповідях, які давав на терені ЗСА.

Треба знати, що перший тиждень свого короткого перебування в ЗСА д-р П. Таланчук, перебув у Чикаго разом із д-р Віталієм Авраменком, директором Економічної асоціяції КПІ і Ларисою Потапенко, перекладачкою, де заключили вони відповідний контракт з українським підприємцем для спільного виконування машин для опакування продуктів харчування в Києві, де створилося при КПІ підприємство п. н. „Паляниця". Там теж наш гість мав нагоду зустрітися з українськими інженерами, які підготовили інженерський вечір і д-р П. Таланчук мав нагоду висловити свої думки на тему відбудови України. Він зустрічався також із нашими інженерами у Вашінгтоні, Балтіморі та Філядельфії і ствердив, що українські інженери — це висококваліфіковані фахівці, які своїм знанням і досвідом можуть тепер дуже багато допомогти своїм товаришам по званні в Україні.

Д-р П. Таланчук у широких розмовах із Управою ТУІА в Ню Йорку зробив ряд кроків для спільної розв'язки теоретичних і практичних питань, які йому тепер дуже важливі.

Тут обговорено такі конкретні справи як співпрацю по виміні кваліфікованих професіоналістів, спроваджування спеціялістів з України на конференції та семінари в ЗСА, підборі відповідних сил для співпраці економічно-ендустріяльної.

Коли йдеться про виміну спеціялістами то д-р П. Таланчук з приємністю стверджує, що завдяки заходам ТУІА перебуває в ЗСА перша вимінна спеціялістка інж. аспірант Оксана Коляда, яка три місяці буде працювати у відомій німецькій фірмі Сіменс, якої відлогу тут, веде член ТУІА інж. Карло Цайнінгер. Дальші виміни вже заплановані та будуть сповнятися в міру можливостей.

Важливим аспектом співпраці є також видавання відповідних підручників і спільного фахового журналу. Тут на потребу хвилі є спеціялізацій для інженерної професії словник українсько-англійський над яким вже іде робота.

Д-р П.Таланчук дуже надіється на співпрацю також в ділянці економічній. Як у нашій розмові він з притиском підкреслив: „діяспора України нам не збудує — це мусимо зробити ми самі, але своїм знанням та зв'язками може нам дуже сильно в тому допомогти".

Нам цікаво знати, які цілі має новостворена в червні Академія Інженерних Наук в Україні, якої першим президентом став наш гість. Ця установа для нас ще не відома.

Як каже проф. П. Таланчук, зараз ця інституція побудована на громадських засадах, але він вірить, що скоро вона стане державною. Її головне завдання це вироблення регіональних програм, які б підтримували створення власної енергетичної підстави, переводили машинобудування на ресурси самозбереження, працювали над розвитком комунікації, а тим над інформуванням і компюторизацією суспільства, шукали за новими джерелами енергії, творили нову будівничу індустрію, займалися переробкою і збереженням харчових продуктів.

Як бачимо, завдання, які собі поставила ця установа дуже конкретні та практичні, а не наукові — але для відбудови України вони конечно потрібні і саме інженери можуть найкраще у тому допомогти, маючи ще і експертів із Заходу в цих ділянках.

Тому так важливі тепер тісні зв'язки з українськими інженерами в ЗСА, які можуть стільки в усіх цих напрямах зробити.

Знаючи про КПІ вже від давна, як про кузню українських технічних сил, ми хочемо ще дещо довідатися на тему цього Інституту, який проф. П. Таланчук веде як ректор вже четвертий рік. Розуміється так сказати б, Київський Політехнічний Інститут є духовою дитиною нашого гостя і тому він радо та обширно розповідає нам про Інститут його дотеперішні успіхи та численні проєкти на зміни, які він поступово переводить. Хоча з КПІ вийшли такої світової слави вчені і винахідники як Ігор Сікорський, академік Іван Бардін, академік Архип Люлька та інші, в останніх роках КПІ — як стверджує сам ректор — трохи втратив на рівні навчання через його інформаційну систему, яка не дає часу до думання. Для порівняння він пояснює, що в КПІ куди менше часу залишають студентам на самостійну працю, як це є на Заході і тому так конечним тепер є переосмислення методу праці, з орієнтацією на світовий рівень. Іде підготовка реформи навчання по світовим стандартам ЮНЕСКО і ця реформа увійде в життя вже частинно із першим вересня експериментами на чотирох факультетах. Тут треба переучити не лише студентів але і професорів на новий метод праці і в тому напрямі допомогла також українськ діяспора, як це з признанням стверджує проф. П. Таланчук. Після експериментів на чотирьох факультетах, ректор сподіється що до року зміни прийдуть у цілому Інституті. Він з гордістю підкреслює, що КПІ це перший інститут, який впроваджує нову систему навчання, а як вона покажеться позитивною — тоді підуть може за нею також інші вищі навчальні інститути.

Питаємося, чи буде реформа також щодо вживання української мови на курсах і довідуємося, що зараз лише 12 курсів відбувають з українською мовою на усіх пів тисячі. Це велике число курсів навчання нас незвичайно дивує, але коли ректор П. Таланчук каже нам, що в КПІ навчається 18,000 денних студентів і 14,000 вечірніх і заочних на 2,000 викладачів, бачимо що це величезна кількість всього разом 42,000 чоловік в тому 70% українців, але і є більше одної тисячі чужинців із 80 різних народів.

Все це могутній просто апарат і треба справді особливої енергії, поваги і відваги, щоб тим апаратом проводити та ще переводити такі величезні зміни, які проф. П. Таланчук послідовно хоче впроваджувати.

Але він підкреслює, що все це мусить проходити на основі здорового глузду та переконання, що український народ вміє працювати, коли має знання і ціль та коли вповні пробудити його із довготривалого сну.

А ми, додаємо в думці, прощаючись із нашим вимковим гостем, що будова країни може проходити справно лише тоді, коли будуть її будувати на кожному відтинку такі одиниці як ректор КПІ і народний депутат проф. д-р П. Таланчук.

ДОПОВНЕННЯ

Прочитавши у щоденнику „Свобода" ч. 156 з дня 16-го серпня ц.р. згадку про „УНСоюз нагородив даруй ками матурантів 'Рідної Школи' в Гартфорді", прошу доповнити, що імпреза була влаштована заходами Пластової Станиці з співпрацю Української школи в Гартфорді.

Зірка Рудик,
Нювінгтон, Конн.

Паневропейська...

(Закінчення зі стор. 2)

Залишаються також відкритими питання співвідношення новоствореної Асамблеї до двох існуючих міжпарляментських інституцій — Парляментської Асамблеї Ради Европи, до якої входять репрезентанти всіх західньоевропейських держав, і Европейського Парляменту, депутатів якого вибирає населення 12-ох держав-членів Европейської спільноти безпосереднім голосуванням. Тому що Европейська спільнота є одним з сигнаторів Паризької Хартії, делегація Европейського Парляменту склала заяву про надання йому представникам повноправного статусу в складі нової Асамблеї.

Питання майбутнього членства в Асамблеї цих народів Европи, які не були безпосередніми сигнаторами Паризької Хартії, піднесли в Мадриді речники скандинавських бльоку і держав Бенелюксу. Вони ставили акцент на допущення країн Прибалтики, але не виключали й інших. Загально, про недоцільність замикати двері в склад Асамблеї новим країнам говорили також парляментарі інших країн, включно з головою делегації парляменту Канади. Але питання про допущення представників України в склад Асамблеї, або запрошення їх хоча б тимчасово в ролі обсерваторів, ніхто не підніс, незважаючи на це, що в листопаді 1990 року Верховна Рада України спрямувала звернення до голов держав чи урядів КБСЕ про допущення України до співучасти в усіх інституціях КБСЕ. Нам невідомо чи були роблені Верховною Радою будь-які заходи про участь у нарадах в Мадриді.

Створення Парляментської Асамблеї, яка може відкрити нові можливості пропорувати інтереси України на всеевропейському форумі, залишилося дотепер поза увагою наших політичних чинників як в Україні, так і в діяспорі. Це сумно, бож не сміємо недоцінювати важливости цієї всеевропейської інституції, якої резолюції що прихильні нам рекомендації могли б бути схвалені представниками парляментів 34-ох держав світу, навіть якщо б делегація Верховної Ради СССР виступила проти.

В інші інституції КБСЕ, себто на форум голів держав чи урядів і в Раду Міністрів закордонних справ, шлях для України покищо закритий і таким залишиться, якщо буде підписаний новий союзний договір. Участь в підрядних форумах, як от з питань культури чи прав людини, потрібна, але і там доступ обмежений засадами дипломатичного протоколу або всеохоплюючими бюрократичними регуляціями.

Речники діяспори мусять шукати і знайти дорогу до парляментаріїв різних держав КБСЕ — і то не лише ЗСА і Канади — щоб для інтересів України відкрилися перспективи доступу до пан европейського форуму. Але для цього треба бути добре обізнаним з багатьома нюансами цілого процесу КБСЕ і керуватися при цілом на далеку мету. Наради голів держав чи урядів КБСЕ заплановані в Гельсінках в квітні 1992 р. Парляментська Асамблея напевно ще до кінця цього року приготує свої рекомендації чи резолюції. Чи зуміємо використати назріваючі можливості залежить від нас самих.

Проблеми...

(Закінчення зі стор. 2)

спубліки буде гостем канадського парляменту при кінці вересня цього року. Докладний плян його перебування в Канаді ще не випрацьований, але важливим є те, що голова Верховної Ради матиме змогу стрінутись з провідниками канадського уряду, з генеральним губернатором Канади та з українською громадою.

Д. Павличко, письменник, поет, голова Демократичної Партії України, політик, а останніми часами визначний державний діяч, перебував на відпочинку в свого шкільного товариша в Торонто. Під час цього „відпочинку" він встиг устрітися з заступником прем'єр-міністра Канади Д. Мазанковським, з канадським міністром приватизації та з асистенткою міністра закордонних справ Канади, Барбари МекДугал, якій він передав листа з запрошенням для Б. МекДугал приїхати до Києва на відзначення 50-ої річниці масових убивств в Бабиному Яру біля Києва. З Д. Мазанковським, який тепер є канадським міністром фінансів, Д. Павличко говорив про намір створення в Україні незалежної банкової системи і незалежної валюти. Він просив, щоб Канада допомогла Україні в цих проєктах порадами і технічними засобами.

Під час його перебування в Оттаві, в понеділок 12-го серпня, Павличко, в розмові з урядниками міністерства закордонних справ Канади, підніс справу безпосередніх дипломатичних зв'язків між Україною і Канадою, що не перечило б ні союзній, ні республіканській існуючій конституції. Одним з можливих способів започаткувати такі зв'язки, який урядники міністерства опрацювали, було б відкриття в Оттаві українського бюра для культурних та торговельних справ, яке було б цілком незалежним від Москви.

Того самого вечора, за ініціятивою Оттавського Товариства Прихильників Руху, Д. Павличко виступив перед місцевою публікою. Він прочитав кільканадцять недавно написаних віршів та дав цікавий огляд подій на Україні за останній рік.

Управа Східньо-Европейського Дослідного Інституту ім. Вячеслава Липинського глибоко зворушена смертю свого дійсного члена заслуженого співробітника та редактора видання „Листи Дмитра Дорошенка до Вячеслава Липинського".

бл. п.

проф. ІВАНА КОРОВИЦЬКОГО

який упокоївся 8-го червня 1991 року і був похований 11-го червня 1991 року на православному цвинтарі св. Андрія Первозванного у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вельмишановній дружині Олені та всій родині шлемо вислови найщирішого співчуття.

УПРАВА СЕДІ

Ділимося сумною вісткою, що 16-го серпня 1991 року відійшла у Божу вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни

бл. п.

ІРИНА КОССОВСЬКА

(нар. Маковська)

на 69-му році життя.

ПОХОРОН відбувся 19-го серпня 1991 року в м. Ланкастер біля Баффало з української католицької церкви св. Василія Великого на місцевий цвинтар.

Покійна залишила у великому горю:

чоловіка — ЮЛІЯНА КОССОВСЬКОГО
трьох синів — РОМАНА, МИРОНА і БОРИСА
(найстарший син Юрій помер 5 років тому)
дві невістки — ХРИСТИНУ і ДЕНІН
троє внуків
та дальшу родину в ЗСА і в Україні.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

привіт з табору УПЮнок ПК 1991

Правда Кривду Переможе

Творці прекрасного

Львівський ансамбль народної музики „Медікус" (художній керівник Левко Цимбала, музичний керівник Микола Дмитерко), який вже минулого року отримав нагороду Міжнародного фолкльорного Фестивалю, що проходив в Північній Каролайні, цього року почав свої гастролі на американському континенті.

Відомий тепер далеко за межами своєї Батьківщини ансамбль заснував 20 років тому св. п. професор Львівського медичного інституту Ігор Хома, який був також талановитим музикантом і композитором. Під його керівництвом ансамбль „Медікус" вже в перші роки свого заснування здобув визнання. Ігор Хома включив у свій репертуар народні пісні-перлини, які несуть високу духовну насолоду, змивають з сердець полуду, плекають в серцях вічне, добре і мудре, не дають нам забувати, чиї ми діти.

Ігор Хома відійшов у вічність в розквіті своїх творчих сил. Він зазнавав явних і потаємних утисків з боку ворогів української народної пісні. Але і після втрати свого керівника ансамбль не розпався, не склав своїх крил, а продовжував розвиватися і тепер його знають і люблять і в Україні, і за океаном.

Коли в столиці стейту Арізона, Фініксі, українці почули, що скоро і сюди завітає славний ансамбль народної музики, всі нетерпляче чекали його появи, немов свята. І все ж концерти „Медікуса" перевершили всі сподівання. Такого талановитого народного ансамблю в Арізоні ще не було.

Дипломант Міжнародного конкурсу, заслужений працівник культури України д-р Левко Цимбала не тільки керує ансамблем, але сам блискуче виконує народні і популярні пісні.

А його брат Роман Цимбала зачарував арізонців виконанням клясичних арій, адже він — соліст Львівського Оперного Театру ім. Ів. Франка і вже не раз радував своїм виконанням пісень та клясичних арій слухачів в багатьох країнах Европи.

Інструментальна група ансамблю — це музиканти високого професійного рівня. Напевне й сам Паґаніні був би задоволений скрипалем-віртуозом ансамблю Володимиром Коцюрубою, бо коли він грає, душа зорями сяє, а серце линe на високі верховини рідних Карпат, у царство легендарного едельвейса, поезії і волі.

Спасибі і до землі уклін Миронові Блощичаку, що присвятив своє життя грі на народних духових інструментах, які, на його думку, не повинні стати музейними експонатами, а повинні жити і тішити людей. Саме трепетне і витончене звучання сопілок, тилинок, дводенцівок і інших інструментів у виконанні Мирона Блощичака залишили в серцях і душах слухачів на все життя українські народні мелодії, здатні й скам'яніле серце розбудити до краси і добра.

Заслуга Мирона Блощичака в тому, що він з великою любов'ю зібрав ці перлини народної творчості і унікальні музичні інструменти, щоб повернути їх рідному народові. Прикарпатські гаївки та українські народні мелодії у його виконанні — неперевершені. В репертуарі ансамблю „Медікус" є й популярні пісні, написані талановитими поетами України. Наприклад, пісня „Волинський вальс" (слова і музику до неї написала Євгенія Лещук, лікар, кандидат медичних наук, яка не тільки повернула здоров'я багатьом людям, але і видала збірку гарних поезій про свою рідну Волинь. Вона, як і д-р Ігор Хома, не раз зазнавала переслідувань та утисків з боку партократтів і тих, що зневажають українську мову і культуру. Євгенія Лещук з мужністю Лесі Українки боролася за життя своїх пісень і народ аплодує їм. А пісню „Срібні очі", яку так захоплююче виконує Левко Цимбала, написав відомий український поет Ростислав Братунь, тепер депутат Верховної Ради, мужній борець за права людини і свободу України. Як відомо, пісні св. п. Володимира Івасюка зачаровують всіх, хто їх слухає. Поет Р. Братунь був найближчим другом В. Івасюка і творчо співпрацював з ним.

Ансамбль народної музики подарував українцям Фініксу стільки радості, що людям було нелегко прощатися зі співаками, з дорогими посланцями далекого і рідного для всіх арізонців Львова.

Коли на баяні грав д-р В. Пакош, слухачам здавалося, що музика вирує і розливається Черемошем у весняну повінь.

Концерти „Медікуса" в Америці великою мірою посприяли і тому, що люди різних національностей глибше запізналися з творчістю українського народу, а через творчість, через пісню — і з долею України, її трагічною історією, її боротьбою за незалежність, її світлими надіями на відродження всього найкращого, що протягом довгих віків створив нескорений геній українського народу.

Треба було бачити очі дітей, які слухали цей ансамбль!

Галина Маняко

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

†

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВАСИЛЬ КЕНДУС член УНС Відділу 293-го в Бруклині, Н.Й. помер 23-го червня 1991 року на 70-му році життя. Нар. 24-го січня 1921 року в Кавску, Україна. Членом УНС став 1972 року. Залишив у смутку Анастазію, Любу, Дарію і Романа Кендусів. Похорон відбувся 26-го червня 1991 року на цвинтарі Святого Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Роман Форостина, секр.

Інж. **ЯРОСЛАВ БОЙДУНИК** член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, Н.Й. помер 6-го червня 1991 року на 80-му році життя. Нар. 15-го січня 1911 року в Україні. Членом УНС став 1970 року. Залишив у смутку дружину Дарію Бойдуник, доньку Адю з мужем Орестом Шедашем, внуків та дальшу родину. Похорон відбувся 10-го червня 1991 року на цвинтарі Св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефан Чума, секр.

ВАСИЛЬ КАСАПИР, член УНС Відд. 288-го Т-ва ім. св. Димитрія в Бетлегемі, Па. помер 23-го липня 1991 року на 78-му році життя. Нар. 1913 року в селі Ператин, Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку сина Іллю, дочок: Ольгу Сінлон, Ірену Ґіллен і Ґлорію Ловетт; брата Стефана; сестер Меріянну і Катерину в Україні; і 11 внуків. Похорон відбувся 27-го липня 1991 року на цвинтарі св. Йосафата в Бетлегемі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Дмитро Мучастий, секр.

ГРИГОРІЙ КАЧАЛА, член УНС Відд. 287-го Т-ва „Сини України" в Джерзі Сіті, Н.Дж. помер в червні 1991 року на 75-му році життя. Народився 12-го жовтня 1915 року в Джерзі Сіті, Н.Дж. Членом УНС став 1939 року. Залишив у смутку Вільяма Качалу. Похорон відбувся 1-го липня 1991 року на цвинтарі св. Хреста в Н. Арлінґтоні, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Дана А. Ясінська, секр.

АННА МАЙОРЧАК, член УНС Відд. 14-го Т-ва „Чорноморська Січ" в Нюарку, Н.Дж. померла 10-го липня 1991 року на 81-му році життя. Народжена в лютому 1910 року в Україні. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку Миколу Майорчака. Похорон відбувся 13-го липня 1991 року на цвинтарі св. Ґертруди в Колонії, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Отрок, секр.

ЯРОСЛАВ ЧОРНОМАЗ, член УНС Відд. 83-го у Філядельфії, Па. помер 26-го січня 1991 року на 64-му році життя. Нар. 26-го жовтня 1926 року у Філядельфії, Па. Членом УНС став 1944 року. Залишив у смутку брата Петра. Похорон відбувся 29-го січня 1991 року на цвинтарі Лейк В'ю Меморіял Парк в Синамінсон, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Андрій Кушнір, секр.

МАРІЯ ФОРОСТИНА член УНС Відд. 88-го Т-ва „Союзівка" в Кергонксоні, Н.Й. померла 5-го червня 1991 року на 88-му році життя. Нар. 25-го квітня 1903 року в Монастирі, Україна. Членом УНС стала 1955 року. Залишила у смутку дочку Лідію Криницьку. Похорон відбувся 7-го червня 1991 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Стефанія М. Гаврилюк, секр.

МАРІЯ ГАНАС (з дому Цура) член УНС Відд. 88-го Т-ва „Союзівка" в Кергонксоні, Н.Й. померла 3-го серпня 1991 року на 73-му році життя. Нар. 1918 року в селі Бовино. Членом УНС стала 1986 року. Залишила у смутку три доньки: Стефу Гаврилюк з мужем Романом і дітьми Наталкою, Маріянкою й Михайлом, Евгенію Атам'ян з мужем Адамом і дітьми Анею й Ірцею, Ірену Рід з мужем Ралфом і дітьми Робертом, Христофором, Яковом і Андрійком та ближчу і дальшу родину на Україні. Похорон відбувся 7-го серпня 1991 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Стефа Гаврилюк, секр.

АННА КРАЙНИК, член УНС Відділу 114-го Т-ва ім. св. Володимира в Чикаґо, Ілл. померла 9-го квітня 1991 року на 82-му році життя. Нар. 1909 року в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі Елмвуд Рівер Ґров в Чикаґо, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Ольга Бережан, секр.

ЛІЛІЯН М. ПЕТРО член УНС Відд. 63-го Т-ва „Січ" в Форд Ситі, Па. померла 1-го травня 1991 року на 63-му році життя. Членом УНС стала 1952 року. Залишила у смутку мужа Тому Робертсона, синів: Михайла, Гері і Тому; дочку Арлін. Похорон відбувся 2-го травня 1991 року на українському цвинтарі у Форд Ситі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Турко, секр.

МІХАЛІНА КВАСІН, член УНС Відд. 383-го ім. свв. Петра і Павла в Бриджпорті, Па. померла 8-го червня 1991 року на 74-му році життя. Нар. 1917 року в Бриджпорті, Па. Членом УНС стала 1935 року. Залишила у смутку двох синів і дві дочки, брата Чарля Сарабун і сестру Віру Кардек та двох внуків. Похорон відбувся 12-го червня 1991 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Кінґ оф Праша, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Йосиф Хома, секр.

ІВАН КОРОВИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 88-го Т-ва „Союзівка в Кергонксоні, Н.Й. помер 8-го червня 1991 року на 84-му році життя. Нар. 4-го червня 1907 року на Волині, Україна. Членом УНС став 1962 року. Залишив у смутку дружину Олену. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефанія М. Гаврилюк, секр.